

DŮLNÍ NOVINY

NOVINY SEVEN ENERGY

číslo 4

duben 2019

ZDARMA

Místo slavení
zachraňovali
závody

Poslední skrývkový
obr z lomu ČSA
se loučí

Chladicí věže
fungují jako
pračka na emise

Motorárna
z Hrabáku obslouží
všechny lokality

Město Most
má nového
Einsteina

> Strana 2

> Strana 3

> Strana 4

> Strana 5

> Strana 11

Manévry v Hořanském koridoru

Trochu jako během akce kulový blesk to vypadalo těsně po velikonočních svátcích v okolí Hořanského koridoru. Probíhala tu první z letošních rozsáhlých akcí - přepojení potrubí etylbenzenu, které tudy vede z litvínovské chemičky do Kralup.

„Specifikem této akce bylo, že probíhala na třech místech najednou. Po získání povolení k práci jsme mohli zahájit činnost prakticky v jednom okamžiku,“ informoval Vít Tůma, ředitel projektu výstavby inženýrských sítí Hořanského koridoru. Dvě místa se nacházela ještě v areálu Vršanské uhelné, zřejmě nejsložitější částí zde bylo usazení zhruba dvaadvacetitunové armaturní šachty do místa stávajícího potrubí. Speciální zařízení je osazeno elektronikou a jejím prostřednictvím může společnost Synthos na dálku sledovat, případně regulovat nebo dokonce uzavřít průtok potrubím. Přímou

v Hořanském koridoru pak bylo zapotřebí napojit přeložené potrubí, které až sem vede po povrchu, s jeho podzemní trasou do Kralup.

„Velmi náročná byla tato akce, zajišťovaná Metrostavem, i z pohledu koordinace všech činností, protože se na ní podílela ještě celá řada specializovaných dodavatelských firem. Vše probíhalo i v koordinaci se společnostmi skupiny. Během prací bylo na nezbytně nutnou dobu potřeba přerušit dálkovou pásovou dopravu, asistenci zajišťovali hasiči Severní energetické i Unipetrolu,“ doplnil Tůma. Etylbenzenové potrubí je první a současně i nejdelší z přeložek v celém Ho-

řanském koridoru. Dosahuje bezmála pěti kilometrů. Součástí této akce je také jeho čištění a inertizace v úseku z Litvínova až do chemičky v Kralupech nad Vltavou. Po etylbenzenovodu bude v příštích měsících následovat přeložka potrubí zásobujícího zemním plynem město Most v délce více než čtyři kilometry. Ve druhé polovině roku dojde na přeložky produktovodu společností Čepro (dálkovody D102 a D101) a také datových a optických kabelů, které s těmito produktovody souvisejí.

S přípravou území pro přeložky inženýrských sítí se začalo v roce 2015, kompletně by všechny produktovody měly být přesunuty na nové místo v roce 2021. V nejbližším místě se posunou o více než kilometr. Přeložky umožní pokračování těžby v lomu Vršany v následujících desetiletích.

(red)

Těžaři hledají zaměstnance mezi uční

Společnosti skupiny Sev.en Energy stojí před postupnou generační obměnou, řada zaměstnanců bude v následujících letech odcházet do starobního důchodu.

Sehnat kvalitní zaměstnance se však v poslední době ukazuje jako jeden z největších problémů pro firmy v celé republice. Hledání proto začíná už na školách a učilištích. A společnosti Sev.en Energy nabízejí žákům zajímavou odbornou praxi.

„Od loňského roku se snažíme získávat učně na odborné praxe v našich těžebních společ-

nostech. Vycházíme z potřeby postupné generační obměny i ze situace na trhu práce, kde se nedostává hlavně řemeslníků,“ vysvětlil Petr Mrvík, personální ředitel společnosti Sev.en Energy. Aktuálně ve společnostech Vršanská uhelná a Coal Services absoluuje praxi čtveřice žáků druhých ročníků mostecké Střední školy technické. Jed-

ná se přitom i s dalšími učilišti a středními školami nejen z Mostecká, ale i z okolních regionů. Obvykle žáci druhého, případně třetího ročníku, absolvují jeden týden praxe ve firmě a jeden týden teorie ve škole v období od října do května.

„Uční se seznamují se způsobem práce na pracovištích těžebních společností a snahou je, aby po ukončení studia nastoupili do pracovního poměru u nás a rozvíjeli dovednosti nashbírané při odborné praxi.“

Pokračování na straně 2

Nejsložitější částí prací bylo usazení zhruba dvaadvacetitunové armaturní šachty do místa stávajícího potrubí etylbenzenu. Foto: (pim)

MLUVČÍ

V dubnu média zajímavá

Představitelé energetické skupiny Sev.en Energy zamířili koncem dubna do Čínské lidové republiky. Co bylo účelem návštěvy?

Zástupci skupiny Sev.en Energy byli součástí delegace Hospodářské komory ČR. Cílem návštěvy kromě dohod v oblasti energetiky byly také možnosti využití nejnovějších energetických technologií.

Ekonomická mise do Číny navázala na nákup 50 % nadnárodní britsko-australské společnosti InterGen od kanadského penzijního fondu Ontario Teachers' Pension Plan. Díky této akvizici se Seven Energy stala partnerem dalšího významného spoluvlastníka InterGenu, čínského koncernu Huaneng. Oba partneři nyní jednají o možnostech, jak InterGen celosvětově rozvíjet.

Čína je v současnosti největším světovým investorem do výzkumu konvenčních zdrojů energie, některé čínské technologie tedy mohou najít uplatnění i v české energetice. Jedná se například o systém elektrostatických filtrů pracujících při teplotách pod rosným bodem spalín, který by mohl sloužit jako možné řešení při další ekologizaci elektrárny ve Chvaleticích.

Mezi investicemi do moderních technologií posoudí manažeři skupiny například perspektivu čínských projektů velkokapacitních energetických úložišť (akumulačních baterií). Součástí realizovaného nákupu elektrárny nadnárodní firmy InterGen je totiž také plánovaná 175 MW energetické úložišť v britském Spaldingu. To má být stabilizačním prvkem dokončované ultramoderní 300 MW plynové elektrárny s otevřeným cyklem na stejném místě.

„Náš stádo dnes tvoří 40 krav, dvaadvacet jalovic, osm výkrmových a dva plemenní býci. I když už máme dalších několik čerstvě narozených telat u stáda na vnitřní výsypce lomu Vršany, plánovaných 100 krav bychom mohli dosáhnout do dvou, tří let. Není kam spěchat, náš program chovu je naplánovaný na desetileté období,“ uvedl Tomáš Šolar, ředitel společnosti Rekultivace, která se o chov rekultivačního stáda stará.

Původní stádo čtyř desítek krav s telaty, která se během dubna průběžně rodí, stále žije na vnitřní výsypce lomu Vršany. Má k dispozici dvě

Místo slavení zachraňovali závody

Zatímco většina lidí vyrazila na Velký pátek na prodloužený víkend, zaměstnanci úseku odvodnění museli do práce. Řešili mimořádnou situaci na mosteckém hipodromu.

„V pátek nám telefonovali z hipodromu, že došlo k havárii vody a ohroženy jsou nedělní parkurové závody. Po konzultaci s generálním ředitelem jsme na místo okamžitě vyslali naše zaměstnance, kteří během pátečního odpoledne zjistili na místě rozsah škod a hned v sobotu ráno se pustili do oprav,“ informoval Petr Sigmund, vedoucí úseku odvodnění Severní energetické.

Havárie vody se stala v horní části hipodromu, kde je veřej-

ností velmi oblíbená pikniková zóna s grilovišti. Protože musela být uzavřena celá jedna větve vodovodního řádu například s generálním ředitelem jsme na místo okamžitě vyslali naše zaměstnance, kteří během pátečního odpoledne zjistili na místě rozsah škod a hned v sobotu ráno se pustili do oprav,“ informoval Petr Sigmund, vedoucí úseku odvodnění Severní energetické.

Tomáš Fohler členem dozorčích rad

Do dozorčí rady Severní energetické a Vršanské uhelné byl rozhodnutím jediného akcionáře od dubna jmenován Tomáš Fohler.

Do energetiky se tak vrací po zhruba třech letech. Skupinu Sev.en se rozhodl opustit na přelomu let 2015/2016 v souvislosti s rozhodnutím vlády o zachování územních limitů těžby. V následujících letech se Tomáš Fohler věnoval problematice ochrany investic a své zkušenosti nyní hodlá zúročit i v pozici člena dozorčí rady těžebních společností skupiny. Dozorčí rady mají aktuálně v obou případech šest členů. (red)

Rekultivační stádo hlásí nové přírůstky

Stádo krav v okolí lomu Vršany se dál utěšeně rozrůstá. Má přes sedmdesát kusů a rozšířilo se i na další plochy podél šachty.

„Naše stádo dnes tvoří 40 krav, dvaadvacet jalovic, osm výkrmových a dva plemenní býci. I když už máme dalších několik čerstvě narozených telat u stáda na vnitřní výsypce lomu Vršany, plánovaných 100 krav bychom mohli dosáhnout do dvou, tří let. Není kam spěchat, náš program chovu je naplánovaný na desetileté období,“ uvedl Tomáš Šolar, ředitel společnosti Rekultivace, která se o chov rekultivačního stáda stará.

Původní stádo čtyř desítek krav s telaty, která se během dubna průběžně rodí, stále žije na vnitřní výsypce lomu Vršany. Má k dispozici dvě

plochy, které je možné střídat a je na nich dostatek vody i pastvy. „Dvaadvacet jalovic jsme nově umístili do kaňonu, kde probíhala drůbež a třetí etapa rekultivace vnitřní výsypky lomu Vršany, jsou v bezprostřední blízkosti vodní plochy a mají zde dostatek potravy,“ doplnil ředitel s tím, že jalovice je potřeba držet mimo stádo, aby se nedostaly do kontaktu s býky. Oba chovné a osm výkrmových býků mají Rekultivace prozatím ustájené v areálu svého sídla v Záluží, kde mají velmi dobré podmínky.

Pro část stáda se připravuje ještě třetí plocha. Na ja-

Bílá sobota byla pro některé zaměstnance úseku odvodnění pracovní, pomáhali odstraňovat havárii vody na hipodromu. Foto: (pim)

nebyly. Naši zaměstnanci se na místo vrátili po velikonočních svátcích, kdy už měli k dispozi-

ci veškeré potřebné vybavení, aby opravu definitivně dokončili,“ doplnil Petr Sigmund. (red)

Těžaři hledají zaměstnance mezi uční

Pokračování ze strany 1

„Jsme trochu limitováni legislativou, žáci nemohou do všech těžebních provozů, proto většinu času tráví v dílnách. Zákonem je také stanovena minimální výše odměny, kterou si během praxe mohou vydělat,“ upřesnil personální ředitel. A právě odměnu se nyní těžební společnosti rozhodly učňům navýšit. Při plné docházce na praxi si žák druhého ročníku bude moci vydělat několik set tisíc korun, třetíci se mohou dostat i přes pětitisícovou hranici. „Většina praktikantů je z druhých ročníků, ale snažíme se je moti-

vovat, aby u nás na praxi pokračovali i v dalším ročníku, za což jim nabízíme jednorázový bonus,“ doplnil Petr Mrvík. Nejde ale jen o peníze, žáci na praxi dostávají i kompletní vybavení, včetně montérek a závodního stravného za zvýhodněné zaměstnanecké ceny, což také není v každé firmě zvykem. Učňům, kteří se na praxi osvědčí, těžební společnosti nabídnou zaměstnanecký poměr, který je u některých klíčových profesí spojený se zajímavým náborovým příspěvkem. I když se společnosti skupiny Sev.en Energy snaží o ná-

bor zaměstnanců třeba i na veletrzích práce a burzách pracovních příležitostí, spolupráce s učilišti a školami je jednou z nejdůležitějších možností, jak přilákat mladé zaměstnance pro postupnou generační obměnu.

Důležité je přitom upozornit, že na praxi do těžebních společností mohou přijít i děti zaměstnanců z různých škol tohoto typu, s nimiž firmy Sev.en Energy prozatím nenavázaly kontakt. „Stačí jen kontaktovat personalisty a firma se spojí se školou a dohodne si podmínky,“ uzavřel personální ředitel. (pim)

ře příštího roku by mohla začít spásat výsypku nedaleko vodní plochy Marcela. Ze stáda budou vyčleněny nové jalovice, které se budou moci přesunout na pastviště do kaňonu vršanské vnitřní výsypky. Krávy, které se tu pásly doposud, se přestěhují na výsypku lomu ČSA.

Skotu se na rekultivovaných plochách daří velmi dobře. „Před nedávkem jsme tu měli kontrolu z Ústředního kontrolovního a zkušebního ústavu zemědělského, která se zaměřila na kvalitu krmiva a péče o skot, nenašla u nás žádné nedostatky,“ konstatoval ředitel. Jediné, co dělá Rekul-

tivacím vrásky na čele, je počasí. Přes zimu se s ním vystačili, ale už se opět začíná projevat nedostatek vláhy a ten může způsobit problémy s krmivem.

První dvacítku krav plemena Masný simental pořídila společnost Rekultivace na sklonku roku 2016. Plemeno je charakteristické svou přizpůsobivostí a nenáročností. Krávy se prakticky celý rok pasou na rekultivovaných plochách, pouze na zimu je pro ně přímo na pastvině připraven přístřešek, kde najdou útočiště při nepříznivém počasí. (red)

Poslední skrývkový obr z lomu ČSA se loučí

Poslední skrývkový velkostroj v lomu ČSA - KU800/K75 se chystá na odpočinek. V dubnu mu zbývalo odkrýt poslední kubíky zeminy, než se historie posledního ze skrývkových obrů v této lokalitě definitivně uzavře.

„Montáž tohoto velkostroje začala v roce 1976 pod číslem 7, kterým ho označoval únicovský výrobce, naše závodové číslo bylo 75. Byla to druhá osmistovka stavěná u nás, první nosila závodové číslo 81. Zhruba rok trvala montáž, pak následovalo oživení, transport a stroj začal těžít pod Krušnými horami směrem k Vysoké Peci,“ vzpomíná Jan Chejn, současný brigádýr tohoto velkostroje.

Před čtyřiceti lety na K75 začínal a teď se s ním loučí. „Měl

jsem to štěstí, že jsem nastoupil na Hrabáku v roce 1978 na stroji K300 a následně přešel na montáž velkostroje KU800/K84. Po absolvování kurzu pro řidiče velkostroje v roce 1979 jsem šel na zácvik právě na pětasedmdesátku. Má první osmistovka byla právě tato a shodou okolností tu po čtyřiceti letech také končím,“ doplnil Chejn.

Původem z východních Čech zakotvil v Mostě mimo jiné i proto, že ho technika zajímala. Na šachtě prošel praktic-

ky všemi profesemi, od „šmíráka“, přes zámečnicka, řidiče velkostroje, ale pracoval i na montáži velkostrojů. Svou profesní kariéru uzavírá jako brigádýr na končícím skrývkovém stroji. „Jsem tu sedm let, jako brigádýr jsem měl na starosti obě armádní osmistovky, také K90, než byla odstavena,“ dodal Chejn.

Páky nahradil počítač

Za čtyřicet let v provozu se stroj výrazně proměnil, i když mnohem víc ve věcech, které na první pohled nejsou příliš vidět. „Přitom jsou to zásadní věci, jako například ovládní, které bylo dřív klasicky pákami, kdežto dnes už je mašinka řízená počítačem. I koleso je jiné, přidávaly se drtiče na pasovku, což bylo vlivem pod-

mínek, v jakých stroj těžil. Jak šla technika dopředu, měnil se i stroj. U prvních bylo jiné kráčení, chodidla byla se stavbou spojena takzvanými kolejnicemi, které praskaly a byly s nimi velké problémy. I když se toho změnilo hodně, základní koncepce zůstala stejná,“ připomíná brigádýr.

Posádka už odchází

Konec posledního skrývkového velkostroje v lomu ČSA se nezadržitelně blíží. „Měli bychom očistit poslední zbytky uhlí a odkráčme na odstavné místo. Dohodli jsme se s kolegy z Uničova, že se ještě ně-

kteří části budou odstrojovat, například špička kola nebo převodovky, které půjdou do repase. Minimálně do konce května se kolem bagru ještě bude něco dít. Teď už se tu pohybuje jen minimální posádka, řada lidí už odešla nebo byla převedena na jiná pracoviště,“ shrnul Jan Chejn, který nezastírá, že se mu s pětasedmdesátkou neloučí lehce. (red)

VELKOSTROJ KU800/K75

- 56 metrů vysoký
- váha necelých 5 tisíc tun
- pohybuje se rychlostí jednoho třímetrového kroku za čtyřicet vteřin

Po čtyřech dekádách provozu zbývá odkrýt už jen poslední zásoby uhlí, pak se KU800/75 přesune na odstavné místo. Foto: (pim)

Slatinice ochrání před vodou

Sedm odvodňovacích vrtů vzniká v oblasti Slatinické výsypky. Budou chránit svahy výsypky, které ohrožuje spodní voda, ale také trasy nově budovaných produktovů v takzvaném Hořanském koridoru.

„Odvodnění v prostoru Slatinice už v současnosti zajišťuje dvojice vrtů, jejich kapacita je zhruba 100 kubíků vody za měsíc. To by bylo dostatečné, kdyby v tomto území neprobíhaly další činnosti. S ohledem na ochranu svahů slatinické výsypky, ale také produktovů, kterým proudí strategické suroviny, bylo potřeba odvodnění tohoto území posílit. Navíc bude tímto způsobem zajištěno odvodnění předpolí lomu Vršany pro jeho

budoucí postup,“ shrnul Petr Sigmund, vedoucí úseku odvodnění Severní energetické. S výstavbou nových vrtů se začalo před koncem loňského roku. V polovině dubna bylo šest odvodňovacích vrtů již hotových, zbývalo vyvrtat poslední. Aby byla ochrana proti vodě dostatečná a účinná, musí vrty dosahovat do patřičné hloubky. Vrtalo se proto od deseti a půl až do téměř 70 metrů.

Všechna zařízení by měla být plně funkční na začátku května. „Veškerá voda z těchto vrtů bude potrubím odváděna do zrekonstruované sedimentační nádrže Slatinice a následně do Srpiny,“ doplnil vedoucí. (pim)

Stěhování Zaměstnaneckého centra

Část Zaměstnaneckého centra se 15. května stěhuje na lokalitu ČSA, kde bude poskytovat služby zaměstnancům Severní energetické. Do budovy vedle hlavního vrátnice na lokalitě ČSA, kde se nyní nachází mzdová účetárna a personální útvar pro společnost Kohinoor (služba pro Kohinoor zůstává beze změny), se přestěhuje mzdová účetárna a referentka personální práce. Ke stěhování dochází, protože mostecké Zaměstnanecké centrum už kapacitou nevyhovovalo.

Služby pro zaměstnance Severní energetické na lokalitě ČSA budou zajišťovat:

Milena Víchová, mzdová účetní, tel. 5477

„V současné době si do Zaměstnaneckého centra přichází vyřizovat své záležitosti asi 2 700 zaměstnanců ze skupiny. Tento počet výrazně překračuje kapacitní možnosti současného pracoviště, a proto bylo rozhodnuto o rozdělení Zaměstnaneckého centra,“ vysvětlila Lenka Lůžková, vedoucí centra.

Služby pro zaměstnance Severní energetické na lokalitě ČSA budou zajišťovat:

Milena Víchová, mzdová účetní, tel. 5477

Milena Hrodková, mzdová účetní, tel. 5578

Věra Kloučková, referentka personální práce, tel. 4309.

Pracovní doba personalistů na ČSA bude od 6.00 do 14.00 hodin, e-mailové adresy se nemění.

Zaměstnancům ostatních společností skupiny - Vršanská uhelná, Coal Services (včetně bývalého CCP), Infotea, Sev.en Services, Sev.en Commodities a Servis Leasing - budou služby poskytovány pouze na původním pracovišti v Mostě. (red)

Chladicí věže elektrárny fungují jako pračka na emise

Když v roce 1998 Elektrárna Chvaletice začala odvádět spaliny přes chladicí věže, bralo se to v české energetice jen jako průkopnická technologická inovace. Že tím zároveň významně snížila svůj dopad na zdraví obyvatel, to se zjistilo až 20 let poté. Hlavní roli v tom hrála vzducholoď a výzkumný tým Jana Hovorky z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Které znečišťující látky považujete za největší problém českého ovzduší z pohledu zdravotních dopadů?

V Česku i v Evropě jsou to dvě znečišťující látky: přízemní ozón a aerosolové částice, někdy nesprávně označované jako tuhé znečišťující látky. Zatímco vdechování ozónu působí zejména dráždivě na tkáň dýchacího ústrojí, vdechováním aerosolových částic mohou proniknout do lidského organismu škodliviny, které se na částice vážou. Zdravotním důsledkem, kromě akutních dýchacích potíží, mohou být infarkt myokardu, mozková mrtvice nebo genetické poškození. Pokud jde o zdroje aerosolu, v posledních letech nabývá na významu především vytápění rodinných domů pevnými palivy. I díky našim měřením vychází najevo, že v blízkosti těchto malých zdrojů s nízkým tepelným výkonem může být kvalita ovzduší naprosto katastrofální. Problém je v tom, že právě v těchto lokalitách lidé tráví většinu času.

Co je to vlastně aerosol, je vidět?

Je to správný výraz pro tuhé, kapalné nebo směsné mikro-

Tým odborníků využil k měření ve chvaletické elektrárně speciální dvanáctimetrovou vzducholoď. Foto: Archiv 7EC

částice, které se vznášejí v atmosféře a dosahují velikosti mezi 1 nanometrem až 100

„Potvrdilo se, že oblaka vodní páry z chladicích věží vytváří obrovský vztlak a rychle vynášejí emise minimálně do výšky 600 m.“

mikrometry. Jednotlivě jsou tak neviditelné, ale pokud jich je nahloučeno v metru krychlovém vzduchu více než 12 g, vidíme takový shluk jako oblaka, mlhu nebo kouř. Z hlediska dopadu na lidské zdraví jsou nejproblematičtější jemné částice do 2,5 mikrometru, protože je lze snadno vdechnout a pak dokážou proniknout poměrně hluboko do plic.

Vaše laboratoř analyzuje aerosoly v ovzduší mobilním měřením například pomocí vzducholoď. Proč? Nestáčí by stacionární stanice ČHMÚ? Stanice ČHMÚ stojí na místech, kde byl předpoklad nejvyšší úrovně znečištění ovzduší. Tedy v blízkosti průmyslových provozů nebo exponovaných silničních tahů ve velkých městech. Tomu odpovídá i počet stanic, kterých je dnes v ČR kolem 150. Nic-

méně automobily i elektrárny a další průmyslové podniky emise významně snižily

a na pozici významného zdroje znečištění se dostávají lokální topeniště. Pro srovnání: Při vytápění rodinných domů spalováním pevných paliv je produkce škodlivin na jednotku produkované energie zhruba desetisíckrát vyšší než třeba u uhelných elektráren! Za této situace strate-

„V Německu, přestože zde většina uhelných elektráren emituje spaliny přes chladicí věže jako v 7EC Chvaletice, zpracovaly toto téma pouze dvě teoretické práce, nikoliv experimentální měření.“

gie stacionárního měření už pochopitelně nefunguje. Abychom tedy získali správnou informaci o expozici lidí škodlivinami v ovzduší, musíme se při měření jednak přiblížit k jejich významným zdrojům, tedy lokálním topeništím, a jednak zvýšit množství bodů, v nichž měříme. Proto

používáme vzducholoď a další mobilní prostředky.

Jedno z takových měření pomocí vzducholoďi jste nedávno provedli v elektrárně 7EC ve Chvaleticích. Jak moc byla tato akce unikátní?

Z našich přesných měření velikosti a počtu aerosolových částic ve spalinách ve volném ovzduší lze určit skutečnou emisní charakteristiku takových velkých zdrojů aerosolu. Ta je nezbytná pro přesný odhad jejich účinku na lidské zdraví, životní prostředí a průběh klimatické změny. V Německu, přestože zde většina uhelných elektráren emituje spaliny přes chladicí věže jako v 7EC Chvaletice, zpracovaly toto téma pouze dvě teoretické práce, nikoliv experimentální měření. Doposud jediný podobný experiment provedli vědci z US-EPA pro stanovení rtuti ve spalinách uhelné elektrárny na Floridě. Nicméně

v Bulharsku, kde jsme naměřili neuvěřitelných 6000 µg/m³. Pikantní je, že šlo o lázeňské městečko...

Jak si vysvětlujete tu redukci jemných částic ve Chvaleticích? Fungují tam chladicí věže jako pračka na emise?

Dá se to tak říci, ale je to trochu složitější. V páře z chladicích věží, do nichž jsou zaváděny spaliny, probíhá jakási sekundární vypírka. Některé částice ze spalin se buď navážou na velké kapičky vodní páry, se kterými spadnou zpět do chladicí vody, nebo na menší kapičky, se kterými vyletí do výšky cca 600 m. Tam se voda z kapiček vypaří, oblak páry se rozplyne, a zbydou vysušené částice, které mají průměr větší než 10 mikrometrů. Podstatné je, že v obou případech již tyto částice ze spalin nepředstavují zdravotní rizika, protože lidé je nejsou schopni vdechnout. Měření tedy potvrdilo, že chladicí věže dokážou takto „vypírat“ určité množství částic, které by jinak při odvodu spalin normálním komínem měly zdravotní rizika.

Létat vzducholoďi kolem elektrárny, to asi není organizačně nic lehkého. Vzpomenete si na nějaké dobrodružné zážitky?

Na vzducholoďi máme připravenou kameru pro drobnou kontrolu lokalizace. Přesto se nám v jednom okamžiku úplně ztratila z dohledu, protože vletla do oblaku páry. Obrazovka byla úplně bílá a neviděli jsme nic. A na jednu vzducholoď vylétla za oblakem, ale o několik set metrů výš, než jsme předpokládali! A to uplynulo jen asi 10 vteřin... Potvrdilo se tak, že oblaka vodní páry z chladicích věží vytváří obrovský vztlak a rychle vynášejí emise minimálně do výšky 600 m. Což je pro životní prostředí další skvělá zpráva, protože rozptýl škodlivin skutečně probíhá ve velmi vysoké výšce. Ale když se vzpamatováte z šoku, že jste právě málem přišli o vzducholoď, tak to ještě úplně nedokážete docenit. Publikováno v E15 Energetika

Motorárna z Hrabáku obslouží všechny lokality

Správně by se jí mělo říkat dílna oprav motorů, ale mezi zaměstnanci se jí neřekne jinak než motorárna. A na co se na tomto pracovišti specializují, je zřejmé už z jeho názvu.

Sídlo má dílna na Hrabáku, ve stejné hale jako další činnosti údržby, která zajišťuje bezproblémový chod na šachtě. „Nespecializujeme se výhradně na motory, ale už z našeho názvu je patrné, že repase elektromotorů tvoří největší objem naší práce,“ vysvětlil Milan Hudeček, zástupce vedoucího údržby pro oblast elektro. „Spálené motory už sice dohromady dát neumíme, ale rozebrat, vysušit, promazat a vyměnit ložiska zvládneme a děláme to naprosto běžně,“ doplnil Hudeček.

Motorů jsou základ

Původně byla motorárna na lokalitě ČSA, když vznikla společná údržba pro všechny těžební společnosti, přestěhovala se na Hrabák a odtud od loňska poskytuje své služby jak pro lomy Vršany a ČSA, tak pro úpravnu uhlí v Komořanech. „Kromě elektromotorů opravujeme ještě takzvané ELHY, i v tomto případě jde hlavně o repase. Třetí, dalo by se říci doplňkovou činnost, kte-

rá ale dokáže pomoci kolegům v provozu a firmě ušetřit náklady za nákup nového vybavení, jsou opravy drobného ručního nářadí. V našich podmínkách jde o brusky, vrtačky nebo vrtací kladiva. Ke stejným doplňkovým činnostem patří například opravy trafokiosků pro provonění úseky,“ uvedl Hudeček. Absolutní přednost ovšem mají opravy motorů, protože plynulost těžebního provozu je nejdůležitější.

Ve trojici se doplňují

O práci v motorárně se dělí tři zaměstnanci. Předák dílny se specializuje na motory a jeho dva kolegové mu buď pomáhají, nebo zajišťují zbyváající dílenské činnosti. Kolik motorů stihnou v dílně opravit za den nebo za týden se dá těžko určit. Záleží na velikosti, respektive výkonu motoru, a také na rozsahu oprav. Menších motorů dokážou opravit i pět za čtyři dny, velké ale třeba jen tři do měsíce. „Obvyklý postup je, že mechanik nám nahlásí opravu mo-

U každého motoru se před opravou dělá takzvaný náhled ve zkušebně. Foto: (pim)

toru, když ho dopraví do dílny, uděláme nejprve takzvaný náhled, v podstatě diagnostiku ve zkušebně, abychom zjistili, co všechno budeme muset opravit a vymysleli postup,“ popsal vedoucí. Nejčastější poruchy motorů souvisejí s prostředím, ve kterém pracují. Prach a nečistoty jim příliš neprospívají. Zaměstnanci dílny tvrdí, že není výjimkou, když se z dovezeného motoru odveze i několik koleček ne-

čistot. Ložiska pak často trpí například nežádoucími vibracemi. Charakteru oprav odpovídá i profesní složení. „Předák dílny, který má na starost opravy motorů, je provozní zámečnick. Na většinu oprav mechanických částí motorů je potřeba zámečnická kvalifikace, obsluha zkušebny nebo opravy zařízení ELHA zase vyžadují elektřikářské dovednosti,“ vyjmenoval Hudeček.

V motorárně se pracuje v osmihodinových ranních směnách, ale když je potřeba, zůstávají tu i déle. Pokud by došlo k poruše mimo pracovní dobu, například v noci, mají tu k dispozici skladové zásoby, aby se porouchaný motor dal vyměnit celý a případná odstávka zařízení byla co nejkratší. A na dílně se pak mohou opravě věnovat s dostatečnou důkladností. (red)

Motorárna

- Od loňského roku sídlí na lokalitě Hrabák, je součástí údržby.
- Své služby poskytuje pro lomy Vršany, ČSA i úpravnu uhlí v Komořanech.
- Její chod zajišťují tři lidé profesemi zámečníci a elektřikáři.
- Kromě oprav elektromotorů se tu repasují i ELHY, doplňkovou činností jsou například opravy drobného ručního nářadí.
- Pracuje se zde v ranních osmihodinových směnách.

Sídlo motorárny je od loňského roku v jedné z hal v lokalitě Hrabák. Foto: (pim)

KDYŽ SE ŘEKNE

ELHY nebo ELDRO

Obě tato krkolomná slova znamenají prakticky totéž, jde o podobná zařízení, jen od jiného výrobce. Odborně se jedná o elektrohydraulická zvedací zařízení. V těžebních společnostech je najde například na linkách dálkové pásové dopravy. Slouží k uvolnění brzdy, a kdybychom chtěli být technicky přesní, pak by se jejich funkce dala popsat tak, že se používají k odlehčování přitlačovací síly čelistí brzdy současně se zapnutím motoru příslušného hnacího ústrojí. (red)

Sev.en Energy hledá nové zaměstnance

společnost Severní energetická hledá:

PROVOZNÍ ELEKTRIKÁŘ

Hlavní oblasti činnosti zaměstnance v uvedené pozici:

- údržba a opravy silnoproudých zařízení úpravárenské technologie
- údržba a opravy elektroinstalace objektů

Kvalifikační předpoklady:

- vzdělání: v oboru elektro s maturitou, nebo vyučen
- min. § 6 do 1000V vyhl. 50/1978, nad 1000V výhodou
- orientace ve výkresové dokumentaci
- velmi dobrý zdravotní stav

Nabízíme:

- mzdové zařazení do 5. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- prémiové ohodnocení
- firemní benefity
- smlouvu na dobu určitou s reálným předpokladem prodloužení na dobu neurčitou
- pracovní dobu v ranních 8 hod. směnách (6:00 – 14:00 hod.) nebo ve směnném provozu 12hodinové směny ranní, noční, 2 dny volna - zde pak příplatky

Nástup možný dle dohody. Pracoviště: Severní energetická - Úpravna uhlí Komořany. Bližší informace: Libor Poncar, tel. 478 004 751. Písemné přihlášky formou životopisu zasílejte na e-mail: v.stefanek@7group.cz nebo poštou na adresu: Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most

společnost Coal Services hledá:

ELEKTROMECHANIK s náborovým příspěvkem 50 000 Kč

Hlavní oblasti činnosti zaměstnance v uvedené pozici:

- kontrola, údržba a opravy různých typů zabezpečovacích zařízení WSSB Export; GS II., III.; AŽD; MODEST; kabelových rozvodů v kolejové dopravě

Kvalifikační předpoklady:

- vzdělání: SOU nebo SŠ – obor elektro – slaboproud
- min. § 5 Vyhl. č. 50/1978
- praxe přímo na zabezpečovacím zařízení výhodou
- velmi dobrý zdravotní stav – smyslová zdravotní způsobilost, práce ve výškách

Nabízíme:

- náborový příspěvek ve výši 50 000 Kč – jen v případě splnění kvalif. předpokladů vzdělání a Vyhl. 50/1978
- platové ohodnocení odpovídající zařazení do 6. tarifního stupně
- firemní benefity
- smlouvu na dobu určitou s předpokladem prodloužení na dobu neurčitou
- pracovní dobu Po – Pá v ranních 8 hodinových směnách (6:00 – 14:00)

Nástup možný dle dohody. Pracoviště: okres Most. Bližší informace: Otakar Kadlec, tel. 478 004 742. Písemné přihlášky formou životopisu zasílejte na e-mail: v.stefanek@7group.cz nebo poštou na adresu: Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.

společnost Vršanská uhelná hledá:

MECHANIK

ELEKTRONICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Hlavní oblasti činnosti zaměstnance v uvedené pozici:

- údržba a opravy různých typů slaboproudých zařízení
- údržba, opravy a instalace bezpečnostních kamer a kamerových systémů
- údržba, opravy a instalace elektronických zabezpečovacích systémů

Kvalifikační předpoklady:

- vzdělání: ÚSO nebo SŠ – obor elektro - slaboproud, elektronik, automatizace, měřicí a regulační technika, IT technika
- min. § 5 do 1000V vyhl. č. 50/1978
- znalost slaboproudu, elektroniky, kamerových systémů, elektronických zabezpečovacích systémů

- řidičský průkaz skupiny B podmínkou
- alespoň 3 roky praxe v oboru
- schopnost samostatné činnosti
- velmi dobrý zdravotní stav – smyslová zdravotní způsobilost, práce ve výškách, práce v noci, možnost práce ve směnném provozu

Nabízíme:

- mzdové zařazení do 6. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- firemní benefity
- smlouvu na dobu určitou s reálným předpokladem prodloužení na dobu neurčitou
- pracovní dobu v ranních 8 hod. směnách, po zapracování možnost nepřetržitého provozu (směny ranní, noční, volno, volno, nebo ranní, ranní volno, volno) - zde pak příplatky

Nástup možný dle dohody. Pracoviště: Vršanská uhelná (lokality Čepirohy). Bližší informace: Ing. František Peterka, tel. 606 603 919. Písemné přihlášky formou životopisu zasílejte na e-mail: v.stefanek@7group.cz nebo poštou na adresu: Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.

Firemní benefity pro poptávané profese

13. plat
příspěvek na stravování
2 týdny dovolené navíc (celkem 30 dnů)

Po zapracování navíc:
příspěvek na penzijní připojištění (minimálně 550 Kč měsíčně)
program Zdraví (karta Benefity v hodnotě 10 500 Kč/rok s možností čerpání na dovolenou, sport, zařízení, léky, kulturu a další)

Více o volných místech na www.7.cz

Odborová organizace pracujících Dolu Jan Šverma, pořádá pro děti zaměstnanců skupiny Sev.en Energy

letní dětský tábor VRBNO

- > Letní dětský tábor se koná v období 1. 7. – 14. 7. 2019
- > Cena poukazu je 6 400 Kč, zaměstnanci společnosti Coal Services, Vršanské uhelné a Severní energetické mohou využít příspěvek od zaměstnavatele, který pro rok 2019 činí 300 Kč/den = 4 200 Kč v maximální výši.
- > O děti se bude starat tým zkušených oddílových vedoucích, včetně zdravotnického personálu
- > Celkový počet poukazů je 120 ks. Objednávání a výdej poukazů byl zahájen 4. 2. 2019, v současné době je možné objednávat poukazy i pro vnučata zaměstnanců skupiny (bez možnosti čerpání příspěvku od zaměstnavatele)
- > Poukazy se **závazně** objednávají a vydávají na pracovišti odborové organizace, a to na tel. č. 2507 nebo 2508, případně na adrese L.Holy@7group.cz

Romantika v kempu Na Slapnici

Přijďte v létě na prodloužený víkend či na delší pobyt do kempu Na Slapnici na Křivoklátsko, které možná znáte z ozdravných pobytů z dětství. Pro zaměstnance skupiny Sev.en Energy a jejich rodiny 10 % sleva na ubytování po celou sezonu.

Kemp Na Slapnici leží 3 km od obce Skryje v malebné krajině křivoklátských lesů v údolí Zbirožského potoka, 10 minut pěšky od řeky Berounky. Okolí nabízí mnoho tras pro pěší turistiku i náročnější cyklistiku.

Kemp má 8 chat, 8 míst pro stany a 2 místa pro karavan. V kempu je hostinec pro 80 osob.

Ceny za ubytování:

- čtyřlůžková – šestilůžková chata - od 750 do 1 200 Kč/noc (podle vybavení chaty)
- dvojlůžková chata - 500 Kč/noc

Více na www.kempnaslapnici.cz
či na tel.: 602 515 761

Litvínovští gymnazisté složí Uhelnou maturitu

Středoškoláci na Mostecku budou letos skládat zkoušku nejen z matematiky, češtiny nebo cizích jazyků, ale také z uhlí. Samozřejmě ne všichni, pouze ti, kdo si z nabídky grantového programu Chytré hlavy pro Sever vybrali projekt Cesta za poznáním uhlí aneb Uhelná maturita.

První exkurze letošní Uhelné maturity vedla do lomu Vršany. Foto: (pim)

Už pátým rokem tento projekt připravuje Ekologické centrum most pro Krušnohoří za podpory Vršanské uhelné. „Cílem Uhelné maturity je zvýšit vědomosti studentů středních škol na Mostecku o uhlí, o jeho vzniku a užití, o způsobu jeho dobývání, kvalitě a současně také podpořit zájem mladých lidí o studium technických oborů,“ poznamenala Martina Černá, vedoucí ekologického centra.

Obľiba Uhelné maturity a zájem ze strany škol letos poprvé přivedl organizátory k tomu, aby uspořádali dvě – jarní zkrácenou verzi a podzimní. Jarní cyklus odstartoval 5. dubna a účastní se jej studenti sexty Gymnázia T. G. Masaryka z Litvínova. Studenti se na Uhelnou maturitu připravují v týmech, kde zpracovávají vybraná témata. Úkolem týmů je během čtyř týdnů získávat a shromažďovat

informace, pořizovat fotodokumentaci a na závěr zpracovat prezentaci, kterou budou obhajovat před odbornou komisí.

Kromě informací na internetu a ve škole studenti získávají poznatky i přímo v terénu, protože se podíva-

jí do povrchového lomu Vršany, komořanské teplárny a do Podkrušnohorského technického muzea. (red)

Černí andělé chtějí další titul & STRUČNĚ

Druhý z důležitých cílů pro letošní rok mají mostecké házenkářky splněný. Sezónu zakončily na druhé příčce MOL ligy, česko-slovenské nejvyšší ženské soutěže.

Loňský triumf se Černým andělem zopakovat nepovedlo, ale i stříbrné medaile jsou velkým úspěchem týmu, který před letošní sezonou prošel výraznou obměnou a také omlazením. „Je znát, že letošní sezóna byla mnohem vyrovnanější než ty předešlé. Ve výkonnosti týmů už nejsou tak patrné rozdíly, což prospívá kvalitě soutěže,“ uvedl Peter Dávid, trenér Černých andělů. Na bilancování je ale ještě brzy. Skončila sice základní část

společné česko-slovenské ligy, v obou státech ovšem pokračují soubory o národní mistrovské tituly. Mostecké hráčky už úspěšně rozehrály semifinále proti Veselí nad Moravou, první vzájemný duel se uskutečnil 27. dubna, druhé utkání se odehráje v Mostě v sobotu 4. května. Protože se semifinálová série hraje na dva vítězné zápasy, je možné, že se bude hrát i třetí, rozhodující zápas, který by se uskutečnil

opět v Mostě, a to hned v neděli 5. května. Zápas začíná vždy od 18:00 hodin. A ještě další titul si hráčky DHK Baník Most připsaly na své konto během prvních jarních měsíců. K triumfu v regionálním kole ankety Nejúspěšnější sportovec Mostecky za rok 2018, který získala brankářka Dominika Müllerová a v týmech dospělých ženský A tým Černých andělů, přidaly před nedávnem trofej pro nejúspěšnějšího sportovce Ústeckého kraje za uplynulý rok v kategorii týmů dospělých. Generálním partnerem DHK Baník Most je tradičně Vršanská uhelná. (red)

Na krk si zatím mostecké házenkářky mohly pověsit stříbrné medaile za druhé místo v MOL lize, o český titul musí ještě zabojevat. Foto: (pim)

ci od 13. května v Turistickém informačním centru vedle mosteckého magistrátu. (red)

Olympijský festival u jezera
Olympijský festival v roce 2024 by se mohl konat u jezera Most. Město už o této možnosti jednalo s Českým olympijským výborem. V původních plánech bylo, že by tu mohl být festival už při olympiádě v příštím roce, s ohledem na cílý stavební ruch v okolí jezera ale není záruka, že budou všechny stavby hotovy a předány do termínu letních olympijských her 2020. Jezero se původně mělo otevřít pro veřejnost už letos, nakonec ale byl termín posunut až na příští rok. Most plánuje uspořádat v areálu během letošního roku den otevřených dveří. (red)

Jaro vítali během na Ressleru

Ressler Kros Run se jmenoval druhý ročník jarního běhu, kterým Mostčané mohli přivítat jaro. Závod podpořily kromě města Most a Ústeckého kraje také Vršanská uhelná.

Celkem 150 závodníků se vydalo od bývalého amfiteátru po dvou trasách v délce pět a deset kilometrů. Běželi jak po lesních stezkách, tak po nově budované stezce Greenrunner, kterou na Ressleru budovali dobrovolníci. Stezka je unikátní svým charakterem, délkou a výškovým profilem. Tvo-

ří uzavřenou linku – vrstevnici v délce deseti kilometrů s minimálním převýšením. Sportovcům dává možnost dobře se v členitém terénu vrchu Ressleru pohybovat a orientovat, zároveň je snadno dostupná. Díky těmto svým vlastnostem je stezka vhodná pro různé druhy pohybových aktivit, od chůze, přes běh, nordic walking až po extrem bike maraton. Cílem organizátorů akce bylo především ještě více se dostat do povědomí sportovců a vytvořit z tohoto závodu novou mosteckou tradici. (red)

JÍDELNÍČEK

6. 5. PONDĚLÍ

- Polévka: Hovězí vývar s masem a vejcem
 1 Bratislavská vepřová plec, houskové knedlíky
 2 Uzená krkoviče, nastavovaná kaše, kyselá okurka
 3 Pohanka na indický způsob
 4 Kuřecí plátek Gyros, bramborové hranolky
 5 Mexické kuřecí stehno, rýže dušená
 6 Bratislavská vepřová plec, těstoviny
 1 Maďarský guláš, těstoviny
 2 Uzená vepřová krkoviče, šoulet

ALERGENY

9,3
1A,3,7,9,10
1C,7,10
8C,6,7
1A,7
1A
1A,3,7,9,10
1A,3,10
1A

7. 5. ÚTERÝ

- Polévka: Fazolová
 1 Azu po tatarsku s okurkami, rýže dušená
 2 Karbanátek smažený, šťouchané brambory
 3 Tomatové rizoto s grilovanou cuketou
 4 Vepřová krkoviče po provensálsku, grenaille na rozmarýnu
 5 Kuřecí maso Kung-pao, jasmínová rýže
 6 Azu po tatarsku s okurkami, houskové knedlíky
 1 Bratislavská vepřová plec, houskové knedlíky
 2 Mexické kuřecí stehno, rýže dušená
 3 Pohanka na indický způsob - bezmasé

ALERGENY

1A,9
1A,10
1A,3,7
7
1A
3,5,6
1A,10,3,6,7
1A,3,7,9,10
1A
6,7,8C

8. 5. STŘEDA

Státní svátek

9. 5. ČTVRTEK

- Polévka: Uzená s rýží
 1 Kuřecí plátek na slanině a žampionech, rýže dušená
 2 Špagety s kuřecím masem a sýrovou omáčkou
 3 Uzbecká čočka s bramborami a rajčaty
 4 Plzeňský "karbonát"/hovězí plátek na pívě/, bramborová kaše
 5 Sekaný řízek se žampiony, brambory
 6 Kuřecí plátek na slanině a žampionech, brambory vařené
 1 Azu po tatarsku s okurkami, rýže dušená
 2 Smažený karbanátek, bramborová kaše
 3 Tvarohový závin

ALERGENY

1A,9
1A,6,9
1A,3,7
3
1A,1C,7
1A,3,6,7
1A,6,9
1A,10
1A,3,7
1A,3,7

10. 5. PÁTEK

- Polévka: Bramborová s paprikou
 1 Uzená vepřová krkoviče, kysané zelí bílé, bramborové knedlíky
 2 Přírodní kuřecí plátek, hráškové pyré
 3 Livance se skořicí, bílá káva
 4 Kapr pečený na másle, petrželové brambory
 5 Hovězí maso na kmíně, těstoviny
 6 Uzená vepřová krkoviče, kysané zelí bílé, brambory vařené
 1 Kuřecí plátek na slanině a žampionech, rýže dušená
 2 Špagety s kuřecím masem a sýrovou omáčkou

ALERGENY

1A,9,12
1A,3,7,6
1A,7
1A,3,7
1A,4,7
1A,3,7
1A,3,7
1A,3,7
1A,6,9
1A,3,7

13. 5. PONDĚLÍ

- Polévka: Francouzská
 1 Hovězí pečeně po burgundsku, houskové knedlíky
 2 Bulgur s vepřovým masem a zeleninou
 3 Domácí makový závin, kakao
 4 Tokajské vepřové žebírko/maďarské/, opečené brambory
 5 Chalupářské těstoviny/klobása, česnek, bazalka/
 6 Hovězí pečeně po burgundsku, rýže dušená
 1 Uzená vepřová krkoviče, zelí bílé kysané, bramborové knedlíky
 2 Hovězí maso na kmíně, těstoviny

ALERGENY

1A,9,12,3,6,10,7
1A,3
1A,7
1A,3,7
1A
1A,3,6,10
1A,3
1A,3,6,7
1A,3,7

14. 5. ÚTERÝ

- Polévka: Gulášová s tarhoňou /maďarská/
 1 Hovězí guláš, těstoviny
 2 Breitaňské fazole s klobásou
 3 Lečo s vejci, brambory vařené
 4 Hovězí maso s bambusem, paprikami a houbami, hranolky
 5 Srbské rizoto s kuřecím masem, okurka
 6 Hovězí guláš, houskové knedlíky
 1 Hovězí pečeně po burgundsku, houskové knedlíky
 2 Chalupářské těstoviny
 3 Makový závin

ALERGENY

1A,3,9
1A,3
1A,3,7,6
3
10,1A
10,7
1A,3,7
1A,3
1A,3,6,10
1A,3,7

15. 5. STŘEDA

- Polévka: Frankfurtská s bramborem
 1 Masové kuličky, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Kuřecí ragú Jóasszon/maďarské/, rýže dušená
 3 Květákový mozeček, brambory vařené
 4 Ostrý plátek z kuřete, hranolky, zelný salát
 5 Vuřty na pívě, chléb
 6 Masové kuličky, rajská omáčka, těstoviny
 1 Hovězí guláš, těstoviny
 2 Kuřecí roláda pečená, rýže dušená
 3 Srbské rizoto s kuřecím masem

ALERGENY

1A,3,6,7
10,12,1A,6,3,7
1A
1A,3,6,7
1A,3,6,7
10,6
10,12,1A,3,7
1A,3
1A,3,6,7
10,7

16. 5. ČTVRTEK

- Polévka: z vaječné jíšky
 1 Sélkelský guláš/maďarský/, houskové knedlíky
 2 Sicilská směs, rýže dušená
 3 Formanské halušky
 4 Kuřecí ražniči, brambory, hořčice, cibule
 5 Teplá uzenina, čočka na kyselo
 6 Sélkelský guláš/maďarský/, brambory
 1 Masové kuličky, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Kuřecí ragú Jóasszon/maďarské/, rýže dušená
 3 Vuřty na pívě, chléb

ALERGENY

1A,9,12,3
1A,10,12,3,7
1A,3
1A,3,6,7,12
1A,3,6,7
1A,3,6,7
1A,10,12,3,7
1A,3,6,7,10,12
1A
1B,6,10

17. 5. PÁTEK

- Polévka: Fazolová Jókai /maďarská/
 1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky
 2 Ďábelská vepřová směs, rýže dušená
 3 Halušky se zelím a uzeným masem
 4 Hovězí závitky se žampiony a uzeninou na pívě, rýže dušená
 5 Dukátové buchtíčky s krémem
 6 Vepřová kýta na smetaně, těstoviny
 1 Sélkelský guláš/maďarský/, houskové knedlíky
 2 Čočka na kyselo, jemné párky

ALERGENY

1A,9,7
1A,6,10,7,3,9
1A,3,7
7
10,1A
1A,3,7
1A,6,10,7,3,9
1A,3,7,10,12
1A,3,6,7

TEPLÁ A MRAŽENÁ JÍDLA

20. 5. PONDĚLÍ

- Polévka: z fazolových lusků na kyselo
 1 Hovězí ragú, těstoviny
 2 Kuře Tabaco, bramborová kaše
 3 Těstovinový salát s kuřecím masem
 4 Klatovské vepřové nudličky, brambory paprikové pečené
 5 Bramborový guláš s uzeninou, chléb
 6 Hovězí ragú, houskové knedlíky
 1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky
 2 Ďábelská vepřová směs, rýže dušená

ALERGENY

1A,7,10,9,12
10,1A,9,12,3,7
1A,7
1A,9,12,6
1A,7
1A,6
1A,6
1A,3,6,7,9,10
1A,3,7

21. 5. ÚTERÝ

- Polévka: Hrachová
 1 Vepřová plec segedínská, houskové knedlíky
 2 Breitaňské fazole s klobásou
 3 Tvarohové šátečky
 4 Smažený kuřecí řízek, bramborový salát, citron
 5 Švédské masové kuličky ve smetanové omáčce, brambory petrželové
 6 Vepřová plec segedínská, chléb
 1 Hovězí ragú, houskové knedlíky
 2 Kuře Tabaco, bramborová kaše
 3 Bramborový guláš s uzeninou, chléb

ALERGENY

1A,9
10,12,1A,7
1A,3,7
1A,3,7
1A,3,6,7,9
1A,6,10,7,3
1A,3,7
1A,3,7,9,10,12
1A,7
1A,1B,6

22. 5. STŘEDA

- Polévka: Ovarová
 1 Uzené maso s povidlovou omáčkou, houskové knedlíky
 2 Zahradnická sekaná, brambory vařené, okurka
 3 Zeleninový talíř s vejci, tmavé rohlíky
 4 Pečené kuřecí stehno /2ks/, salát Coleslaw /200g/
 5 Gulášové rizoto, okurka
 6 Uzené maso s povidlovou omáčkou, bramborové knedlíky
 1 Vepřová plec segedínská, houskové knedlíky
 2 Breitaňské fazole s klobásou
 3 Tvarohové šátečky

ALERGENY

1A,9,12,10
1A,3,7
1A,3,6,9,10
1A,3,6,7
3,5,6,9
7
1A,3,7
1A,7,10,12
1A,3,7
1A,3,7

23. 5. ČTVRTEK

- Polévka: Fazolová
 1 Plněný paprikový lusk, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Pečený bůček, brambory, kysané zelí bílé /studené/
 3 Quiona s grilovanou zeleninou
 4 Hovězí směs SWEET N SOUR, grenaille na rozmarýnu
 5 Přírodní kuřecí plátek, brambory petrželové
 6 Plněný paprikový lusk, rajská omáčka, těstoviny
 1 Uzené maso s povidlovou omáčkou, bramborové knedlíky
 2 Zahradnická sekaná, bramborová kaše
 3 Gulášové rizoto

ALERGENY

1A
1A,3,6,7
1A
0
1A
1A,3,7
1A,3,6,7
1A,3,7
1A,3,6,9,10
7

24. 5. PÁTEK

- Polévka: Kuřecí vývar s masem a nudlemi
 1 Maďarský guláš, houskové knedlíky
 2 Cíkánské špece
 3 Sladké vrtule, bílá káva
 4 Kuřecí steak na provensálském koření, hranolky
 5 Hovězí maso v kapustě, brambory
 6 Maďarský guláš, těstoviny
 1 Plněný paprikový lusk, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Fazolová polévka, chléb

ALERGENY

1A,9
10,1A,3,7
1A,6,10,7
1A,6,10,7
1A,7
10
10,1A,3,7
1A,3,6,7
1A,1B

27. 5. PONDĚLÍ

- Polévka: Zeleninová jemná
 1 Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky
 2 Šunkové flíčky zapečené, okurka
 3 Rýžová kaše s jablky
 4 Kuřecí WOK, hranolky, zelný salát
 5 Cíkánská drůbeží játra, brambory
 6 Hovězí maso na žampionech, rýže dušená
 1 Maďarský guláš, houskové knedlíky / těstoviny
 2 Cíkánské špece

ALERGENY

9,1A,7,12
1A,9,12,3,7
1A,3,7
7
6,3,1A
10,1A
1A,9,12,3,7
1A,3,7,10
1A,6,7,10

28. 5. ÚTERÝ

- Polévka: Hráškový krém
 1 Chalupářský guláš, rýže dušená
 2 Rizoto z rybího filé
 3 Salát s jablky a kuřecím masem
 4 Smažený sýr, brambory, tatarská omáčka
 5 Uzená vepřová krkoviče, fazole na kyselo
 6 Chalupářský guláš, houskové knedlíky
 1 Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky
 2 Cíkánská drůbeží játra, rýže dušená
 3 Šunkové flíčky zapečené

ALERGENY

1A,7
1A,3,10
7,4
0
1A,3,6,9
6
1A,3,7,10
1A,3,7,9,12
1A,10
1A,3,7

29. 5. STŘEDA

- Polévka: Rybí
 1 Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky
 2 Domácí sekaná pečené, brambory vařené, okurka
 3 Zeleninový talíř se salátem Rumcajs, rohlíky
 4 Rýnský hovězí plátek na víně s rajčaty, hranolky
 5 Klobásová směs na pívě /ostré/, chléb
 6 Vepřové srdce na smetaně, brambory
 1 Chalupářský guláš, rýže dušená
 2 Uzená vepřová krkoviče, fazole na kyselo
 3 Rizoto z rybího filé

ALERGENY

4,9,1A,7
1A,3,6,7
1A,3,6,7
1A,6,3,7
1A,9
1A,3,7,1B
1A,3,7,6
1A,3,10
6
4,7

30. 5. ČTVRTEK

- Polévka: Drůbeží s květákem a rýží
 1 Pražská hovězí pečeně, houskové knedlíky
 2 Karbanátek se sýrem, brambory, okurka
 3 Rizoto s hráškem a žampiony /bezmasé/, kompot
 4 Kuřecí prsa na másle s jablky, krokety
 5 Ledvinky po uhersku, rýže dušená
 6 Pražská hovězí pečeně, brambory
 1 Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky
 2 Klobásová směs na pívě /ostré/, chléb
 3 Šátečky s džemem

ALERGENY

1A,6,9,12
1A,3,10,7
1A,3,6,7
7
7,8A
1A,7
1A,3,10,7
1A,3,6,7,9
1A,1B,3,7
1A,3,7

31. 5. PÁTEK

- Polévka: Hovězí se špenátovým svitkem
 1 Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky
 2 Zapékané brambory s vepřovým masem, zelný salát
 3 Vařená vejce /2ks/, čočka na kyselo, okurka
 4 Ženevské kuřecí nudličky se žamp. a smetanou, opečené brambory
 5 Mleté biftečky v houbové omáčce, bramborové knedlíky
 6 Vepřová kýta na paprice, těstoviny
 1 Pražská hovězí pečeně, houskové knedlíky
 2 Karbanátek se sýrem, bramborová kaše

ALERGENY

1A,3,9
1A,3,7
1A,3,7
1A,10,3
10,1A
1A,7
1A,3,7
1A,3,7,10
1A,3,6,7

Skok přes kůži letos hostil Chomutov

Letošní Skok přes kůži se opět přesunul na sever Čech, tentokrát byl jeho hostitelem Chomutov. To byla zřejmě jediná změna, protože jinak má rituál přijímání do hornického cechu svá velmi jasně daná pravidla a jedinečnou atmosféru.

Nemohl proto chybět tradiční průvod fuxů a fuxií, tedy adeptů hornického řemesla, kteří v norách neboli po-hostinstvích hledali nadlišáka. Ten je následně dovedl k podvečernímu slavnostnímu skoku. Samozřejmě se zpívaly karmíny, tedy hornické písně a vše probíhalo podle přísných pravidel Pivního zákona, na jehož dodržování dohlížela PiPo neboli pivní policie. První Skok přes kůži, kterým se symbolicky přijíma-

jí do hornického cechu adepti z řad studentů vysoké školy báňské, se datuje do roku 1852. Pravidelně se tyto akce pod hlavičkou ostravské báňské univerzity začaly pořádat v 70. letech minulého století. Most hostil Skok přes kůži předloni v říjnu. Snahou hornických a hutnických spolků je, aby se starobylá ceremonie vstupu do hornického cechu stala dalším českým zápisem v seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. (red)

Chomutovskému Skoku přes kůži předcházeli i tradiční průvody městem. Foto: (pim)

Matyldu čeká další zkrášlování Jarmark jako šance k setkávání

Úpravy a vylepšení okolí jezera Matylda přivítají zejména návštěvníci, kteří zatopený lom Vrbenský využívají k rekreaci.

Projekt Revitalizace břehové linie jezera Matylda počítá s vylepšením podmínek pro rekreační využívání jezera. Vzniknout by tu měly nové písčité a oblázkové pláže, přístupová mola. Počítá se s úpravou vstupu do vody a připravené je území pro výstavbu obslužného objektu. Rozpočet stavby, která bude kompletně financována ze

státních prostředků, činí více než 43 milionů korun. Stavební úpravy mají podle informací města Mostu probíhat výhradně v rekreační zóně jezera v délce zhruba 1,6 kilometru. Ve zbývajících částech bude zachován přírodní charakter bez zásadního vlivu stavební činnosti. Matylda je totiž díky své poměrně velké rozloze rozdělena na tři části. První část te-

měř devětacetihektarové plochy je určena ke koupání, ve druhé jsou povoleny vodní sporty včetně vodního lyžování a třetí část jezera je vyčleněna pro rybáře. Už během května by měla projekt schvalovat meziresortní komise. Město počítá s tím, že peníze získá z takzvaných 15 ekomiliard. Ty vyčlenila vláda tehdejšího premiéra Miloše Zemana na odstraňování starých ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji. (red)

Velikonoční tradice se mnohem více udržují v obcích než ve městech. V Poleradech na Mostecku už řadu let pořádají velikonoční jarmark. „Velikonoční jarmark u nás má už dlouholetou tradici. Dají se tu koupit drobnosti, výrobky spolků a sdružení od nás i z okolních obcí. Pro děti je připravena zábava v podobě malování vajíček, ale především se jedná o jednu z příležitostí pro místní, aby se sešli, společně chvíli poseděli a trochu se v současné hektické době zastavili a popovídali,“ přiblížil Alois Macháč, starosta Polerad. Podobným způsobem se Poleradští scházejí i v předvánočním čase, kdy prostor v centru obce, který prošel před několika lety rekonstrukcí, ozdobí dřevěný betlém, jehož postavy postupně vznikají během pravidelného řezbářského sympozia. To v Poleradech, které jsou partnerskou obcí Vršanské uhelné, pořádají každoročně na začátku prázdnin a navazují na něj tradiční Poleradská slavnost. (red)

Benedikt patřil vínu

Už podeváté se na mostecký Benedikt sjeli vinaři ze všech koutů Čech a Moravy, aby se tu zúčastnili oblíbené dvou denní degustační přehlídky nazvané Dny vína. Stánky vystavovatelů zabraly všechny prostory sportovního vzdělávacího centra, vedle tradičních účastníků přehlídky se představili i někteří noví. Kromě vína mohli návštěvníci ochutnat i nejrůznější delicity, které k dobrému vínu patří. Nechyběla cimbállovka Jirkovák, která se starala o dobrou náladu. Tradičním partnerem Dnů vína jsou i těžební společnosti skupiny Sev.en Energy. (red)

Stánky vinařů zaplnily všechny prostory mosteckého centra Benedikt. Foto: (pim)

Mostecko našlo Nového Einsteina

Titul Nový Einstein, který uděluje Vršanská uhelná v rámci grantového programu Chytré hlavy pro Sever, si ze slavnostního odpoledne na mosteckém magistrátu u příležitosti Dne učitelů odnesl Ing. Josef Haba. Oceňuje osobnosti, které se zasloužily o rozvoj technického vzdělávání na Mostecku. Na Soukromé střední škole pro marketing a ekonomiku podnikání v Mostě Josef Haba vyučuje informatiku za pomoci moderních metod. Odstartoval výuku robotiky a vede i robotický kroužek. Jeho pracovna ve škole, v níž jsme se sešli, je zaplněná nejen technikou a krabicemi s legem, ale též diplomy studentů, kteří sklízejí úspěchy v robotických soutěžích.

Josef Haba. Foto: (kat)

Už vám studenti říkají: „Dobrý den, pane Einstein“? Zatím ne, i když se to samozřejmě už rozkřiklo a nabízel jsem jim, že mi důvěrně mohou říkat Alberte. Jedna z nominací, pokud vím, byla právě od studentů. Další pak přišla od firmy Microsoft, s níž úzce spolupra-

dětem ze základních škol provádíme fungování robotů nebo práci 3D tiskáren.

Ze soutěží jste už přivezli mnoho cen a titulů...

...a přitom nejsme technická škola! Tím cennější je, že jsme schopni porážet v soutěžích

počítačovou hru, podle návodu ji cracknout a ovládat. To, že umí ovládat klávesnici, ještě neznamená, že je počítačově gramotný. Počítačová gramotnost je hlavně o tom, umět počítač použít ke své práci. Nejen si na něm hrát, či dokonce programovat, ale také umět napsat obchodní dopis nebo vlastní životopis. Na to je zaměřena výuka u nás, tedy aby byli počítačově gramotní – lego je už jen třešnička na dortu. Naše škola neprodukuje primárně techniky, nicméně máme úspěšné absolventy, kteří studují robotiku či programují.

Jaký je váš recept na to přitáhnout děti k tak složitým oborům, jako je robotika? Musí je to v první řadě bavit. Pracují se žáky 16 až 17 let,

ujeme a zprostředkováváme studentům zkoušky Microsoft Office Specialist.

Ocenění bylo mimo jiné za to, že vnášíte moderní technologie, postupy a robotiku do výuky IT ve škole...

V podstatě jsem na této škole vymyslel předmět robotika, třetím rokem ho úspěšně absolvujeme se studenty druhého ročníku. Uchytíl se a baví je.

Co si představit pod výukou robotiky?

Jsme obchodní akademie, tudíž naše obory jsou zaměřeny tímto směrem, ale máme i obory s rozšířenou výukou IT, kde se studenti učí programovat. V prvním ročníku mají algoritmicizaci – ale to jsou jen algoritmy na papíře, teorie. V robotice si jejich fungování ověřují na konkrétním řešení problémů s Legoroboty. Jsou to zdánlivě jednoduché úkoly – udržet robota na čáře nebo přemísťovat kostičky, ale v podstatě je to princip fungování výrobních linek, robotického zásobování nebo skladového hospodářství. Tedy přesně to, co se běžně používá ve firmách. Občas studenty pošleme na soutěže nebo pořádáme i vlastní, což v nich vzbuzuje zdravou ctižálost. Účastníme se pravidelně mosteckého Technohraní, kde

„Počítačová gramotnost je hlavně o tom, umět počítač použít ke své práci. Nejen si na něm hrát, či dokonce programovat, ale také umět napsat obchodní dopis nebo vlastní životopis.“

čož jsou v podstatě dospělí lidé – a najednou mají možnost si v pracovní době hrát s legem! Je třeba k tomu přistupovat hrou – to už ale říkal jeden pedagog přede mnou. Že je to opravdu baví, dokládá i kroužek, který vedu. Nejen pro středoškoláky, ale i děti ze základních škol, které k nám docházejí a kterým zase naši studenti předávají své zkušenosti. Na podzim bych chtěl uspořádat soutěž pro základní školy, v severních Čechách nic takového není.

Jste zároveň manažerem testovacího střediska ECDL. Můžete mi vysvětlit, co testujete? Je to zkratka European Computer Driving Licence, tedy zjednodušeně řečeno řidičák na počítač. Je platný v celé Evropě a nyní už jej uznávají i v Americe. Na praktických příkladech se ověřuje, jestli student zvládá práci s počítačem v té které

aplikaci na certifikované úrovni, která je stejná na celém světě. My testujeme žáky ve čtvrtém ročníku, což je pro ně i příprava k maturitě. Certifikát není určen jen studentům, ale všem, kteří si rozšiřují své vzdělání. Je to využitelné při hledání zaměstnání, lze tím nahradit též praktické maturity z informatiky, slyší na to i vysoké školy při přijímacím řízení, ECDL vyžaduje státní správa.

Stále se hovoří o povinné maturitě z matematiky, ale rozhodnutí se odkládá. Vy jistě

– je prostě jasné, že počítač potřebuje ovládat každý. I skladník v Amazonu má na ruce počítač a běhá s ním po skladu... Ale v případě maturit z informatiky jsem byl proti. Vyžadovalo by to, aby ve všech školách bylo stejné počítačové vybavení, ale v realu tomu tak není. Není proto možné podle jedné šablony srovnávat znalosti všech studentů. U matematiky je to obdobné. Matematice se u nás, na obchodní akademii, věnuje třikrát méně hodin než například na gymnáziu. Na odborné škole se učí spousta od-

matematiku v počítačové praxi využíváte. Jaký je váš názor? Víte, že se dokonce uvažovalo o státní maturitě z informatiky? Dnes už informatika nepatří mezi odborné, ale všeobecné vzdělávací předměty

borných předmětů, které na gymnáziu nejsou. Pokud státní maturity - a já uznávám, že matematika je nutná a studenti ji neovládají - pak by měly být diferencované podle typu školy. (kat)

Ing. Josef Haba

- 52 let, žije v Podbořanech
- původním povoláním strojař a konstruktér zbraní a střeliva
- studoval průmyslovou školu v Plzni a Vojenskou akademii v Brně
- 11 let učil na Soukromé střední škole pro marketing a ekonomiku podnikání v Mostě
- vede kroužek robotiky a se svými studenty se úspěšně účastní soutěží
- škola pořádá například soutěž Roboti na start pro střední školy
- v soukromí se kromě robotiky a počítačů věnuje sběratelství

E+J=B Budoucnost znamená přemýšlet
Energiejinak www.energiejinak.cz

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR pro mladé vědátory od 10-15 let
 22. – 26.7. 2019
 29.7. – 2.8. 2019

CO TĚ ČEKÁ?

- nabitý program každý den od 7:30 – 17:00 hodin
- týden plný sportovních zážitků (in-line bruslení, paddleboardy)
- boj o přežití v přírodě s nočním přespáním

ZA KOLIK?
 2 400,- Kč

- celodenní strava a pitný režim
- veškeré vstupy, výlety a doprava
- instruktoři a sportovní vybavení

téma: *Stroj času*

PFihlášení a více informací na info@energiejinak.cz

Partneři: SUMO, SEVEN EC, PANATIC.cz

Statutární město Most vás zve na **Pivní slavnosti**

PROGRAM

14:00 – 15:00 hod. **Platonic**
 15:30 – 16:30 hod. **Deviant**
 17:30 – 18:30 hod. **DC Radio**
 19:00 – 20:00 hod. **Eclipsis**
 20:30 – 21:30 hod. **Lili Vilit**

PIVOVARY

- Zámecký pivovar Frýdlant
- Pižeňský Bandita
- Hákův parní pivovar Mlékojedy
- Lounský žejdlík s.r.o.
- Mostecký Kahan
- Pivovar Falkenštejn
- Pivovar Cvikov
- Počemický pivovar
- Pivovar Purkmistr
- Pivovar Hubertus

11. 5. 2019 od 14:00 hodin na 1. náměstí v Mostě

Více na www.facebook.com/StatutarniMestoMost www.mesto-most.cz

Benefity

7 TIPŮ A RAD, JAK SE ZA BENEFITY UBYTOVAT PO CELÉM SVĚTĚ

ehotel.cz BUĎTE PÁNEM SVÉ DOVOLENÉ!

ONLINE VÝBĚR A REZERVACE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH HOTELŮ

Ne webu ehotel.cz si můžete vybrat z bezmála 1 000 ubytovacích kapacit u nás i na Slovensku. Rezervovat můžete online a online také platit svými body.

ZAHRAŇIČÍ - ODKAZY NA UBYTOVÁNÍ Z REZERVACÍ PORTÁLŮ

Raději byste do zahraničí? Ehotel.cz zprostředkuje ubytování i mimo síť smluvních hotelů. Zašlete odkaz na ubytování, které jste si vyhledali a my Vám ho za vaše body koupíme.

rezerwace@ehotel.cz

VYHLEDÁNÍ SPECIFICKÉHO UBYTOVÁNÍ NA MÍRU VAŠIM PŘEDSTAVÁM

Přejete si rychle najít specifické ubytování bez práce a hledání? Vyplňte na stránkách e-hotel formulář s popátkou a ehotel.cz najde ubytování dle Vašich představ za Vás.

Podkrušnohorské technické muzeum a Spolek severočeských havířů pořádají

DĚTSKÝ DEN V PODKRUŠNOHORSKÉM TECHNICKÉM MUZEU (bývalý Důl Julius III, Most-Kopisty)

1. 6. 2019 od 13 do 16 hodin

PROGRAM:

- ukázka klubu vojenské historie
- ukázka práce Městské policie Most
- ukázka techniky Báňské záchranné služby
- ukázka hasičské techniky
- zkouška dovednosti dolování rudy
- zdobení perníčků
- ryžování českých granátů
- jízda důlní úzkokolejkou
- střelba ze vzduchovky
- skákání v pytli
- lovení rybiček
- házečí panák
- chůdý prolezání tunelem

Stánek s občerstvením, ohniště pro opékání vuřtů.

K dopravě lze použít motorový vůzák Havířin, který:

- odjíždí z nádraží Most v 8:25 hod. a přijede do muzea v 8:50 hod.
- odjíždí z muzea ve 13:58 hod. a na nádraží Most přijede ve 14:15 hod.

Z důvodu omezené kapacity vláčku je nutné si vyzvednout jízdenku v Turistickém informačním centru v Mostě od 13. 5. 2019.

Jízdné zdarma

Ervěnický koridor je i po desítkách let unikátem

Před čtyřiatřiceti lety, v květnu 1985, byla slavnostní jízdou vlaku plného čestných hostů završena výstavba takzvaného Ervěnického koridoru. Dodnes se jedná o velmi unikátní stavbu, která vznikla na výsypce lomů Československá armáda a Jan Šverma a vede tudy železniční trať, silnice a do potrubí svedená řeka Bílina.

Ervěnický koridor je jednou z unikátních staveb i více než třicet let od svého zprovoznění. Foto: Archiv DN

Abychom byli úplně přesní, byly sem postupně přeloženy železniční trať Ústí nad Labem – Chomutov – Karlovy Vary, silnice první třídy Karlovy Vary – Chomutov – Děčín a řeka Bílina. Cíle kouzla této akce mimo jiné spočívá v tom, že takzvané liniové stavby byly přeloženy na odtěžené území, které bylo po vyuhlení zasypáno. Dost těžkou hlavu měly z celé akce projektantské firmy Pragoprojekt, Hydroprojekt a Státní ústav dopravního projektování pro

železniční trať. Musely projektovat v předstihu, ačkoliv byly zvyklé zpracovávat projekt do již zaměřeného terénu. Navíc se k datu realizace dosypávalo ještě více než 100 milionů kubíků zeminy. Už od počátku panovaly obavy, zda se dá vše stihnout ve stanovených termínech. Výstavba Ervěnického koridoru se tak dostala až na jednání národní i federální vlády z celé akce projektantské firmy Pragoprojekt, Hydroprojekt a Státní ústav dopravního projektování pro

HISTORICKÉ OSOBNOSTI

Hruška, která proslavila ves Koporeč Wenzel Gallin (1722 - 1802)

Ještě ve 20. století byla koporečka nebo koprčka nejrozšířenější odrudou hrušky v Podkrušnohoří a Poohří. Vyšlechtil ji v malé vsi Koporeč na Mostecku sedlák Václav Gallin. Obec proslavil natolik, že mu zde dokonce v roce 1936 postavili pomník s pamětní deskou.

Odhalení pamětního kamene na počest Wenzela Gallina v červenci 1936. Foto: Archiv obce Lišnice

Rodina Gallinů hospodařila v Koporeči na Mostecku více než tři staletí, usadila se zde po bitvě na Bílé hoře. Jejich dům měl číslo popisné 10. Roku 1746 převzal Wenzel, český tedy Václav, hospodářství od svého otce a stejně tak ho předal později svému synovi, také též Václavu. Nejstarší zmínka o Koporeči pochází z roku 1350. Byla to zemědělská obec a v Gallinově době v ní působil 14 hospodářů. Měla kolem čtyřiceti domů a jen minimum obyvatel byli Češi. Přes původně zemědělský ráz Koporeče se i zde v polovině 19. století otevíraly uhelné doly – Rosina, Louis a Maria a také cihelna. Od 16. století se v obci navíc těžil kamenec. Václavu Gallinovi se novou odrudou hrušky podařilo vyšlech-

tit snad někdy po roce 1778, kdy předal dvůr synovi a začal se věnovat pěstování ovoce. Semena údajně pocházela z Postolopr. Šlo o takzvanou pozdní zimní máslovku. Její kouzlo tkvělo v tom, že vydržela celou zimu. Přesněji řečeno, hned po sklizni někdy v říjnu byla tvrdá a nedobrá, teprve po uskladnění dozrála, zežloutla a získala vynikající chuť. Traduje se, že to byla služebná, kdo na její vlastnosti přišel. Původně se totiž koprčkou krmil dobytek, ona jich však několik schovávala do slámy, kde dozrály. Hrušň se brzy rozšířila po severozápadních Čechách a stala se cenným vývozním artiklem. Vyzářela se hlavně do Německa a severovýchodních zemí, ale existují záznamy o jejím výskytu například z Petrohradu. Po Evropě se šířila pod různými ná-

zvy – v Berlíně ji říkali Amorrete, v Praze Kulma a v německy mluvících zemích byla později známa jako Liegelova zimní máslovka – jméno získala po rakouském pomologovi. Koprčka však nebyla jedinou odrudou, která proslavila severní Čechy. Podobně se dařilo také solance, která odkazuje na Solany na Litoměřicku. Její plody naopak dozrávaly velmi brzo, již v srpnu. Ještě v minulém století byla koprčka velmi oblíbenou odrudou. Překvapivě se jí dařilo v oblastech uhelných dolů

a elektrán se zvýšenou koncentrací síry v ovzduší. Byla ale náchylná ke strupovitosti, což zřejmě přivilovalo její konec. Pěstitele odrazovalo i to, že se musela chemicky ošetřovat a měla menší plody. Wenzel Gallin, který zemřel v Koporeči roku 1802, se v následujícím století dočkal i pomníku. Vděční obyvatelé Koporeče vytvořili žulový kámen s pamětní deskou, který byl odhalen roku 1936. Podle historických záznamů na desce stálo: „Prvnímu pěstiteli Wenzelovi (Václavu) Gallinovi (1722 – 1802) koporečské hrušně, která se odsud rozšířila do všech krajů. S vděkem obec Koporeč.“ Deska se někdy po druhé světové válce ztratila a hrušň před Gallinovým statkem zestárla a odumřela. Přesto tradice přetrvává. Obec Lišnice, pod níž Koporeč dnes spadá, má od nového tisíciletí ve svém znaku tři hrušky a pokouší se znovu obnovit hruškovou alej z Lišnice do Koporeče. Stejně tak Jirkov obnovil prvorepublikový sad koprček u hřbitova v Zaječické ulici.

Kam za kulturou v měsíci květnu

KULTURNÍ TIPY

MOSTECKO a CHOMUTOVSKO

1. 5. - Lidový běh o Pohár primátora města Mostu. Tradiční prvomájová akce, během níž si nejen sportovci mohou vyzkoušet běh kolem 1. náměstí v Mostě.

2. 5. - Dáma od Maxima. Každý noční flám se může zvrhnout! Ale co teprve ty následky druhý den! Městské divadlo v Mostě, od 19:00 hodin, vstupné 170 a 190 Kč.

4. 5. - Semifinále play off o titul mistryň ČR v házené žen. Černí andělé se ve druhém semifinále utkání postaví proti týmu Veselí nad Moravou. Případně třetí rozhodující utkání se bude hrát o den později. Začátek v 18:00 hodin.

4. 5. - Vítání ptačího zpěvu 2019 v Kopistech. Česká společnost ornitologická a Oblastní muzeum a galerie v Mostě zvou na komentovanou ornitologickou vycházku. Tentokrát je v plánu pozorování a poslouchání ptáků průmyslové krajiny, mokřadů, úhorů a rekultivací. Sraz účastníků je v 8:20 hodin u tramvajové zastávky Most rozcestí Kopisty. Průvodcem akce bude Jaroslav Bažant z Oblastního muzea a galerie v Mostě. Po absolvování pozorovací trasy čeká účastníky ukáзка kroužkování ptáků. Dalekohled, svačinu a dobrou náladu s sebou. Kontakt a info: bazant@muzeum-most.cz

4. 5. - O princezně a hrášku. Hudební pohádka pro malé i velké diváky plná napětí, nadsahedu i vtipu. Pro děti od 4 let. Divadlo rozmanitostí Most, od 10:00 hodin, vstupné 90 Kč.

5. 5. - Hvězdné povídání pro děti a Perly jarních nocí. Hvězdné povídání je hravý pořad o hvězdičkách pro děti od 4 let. V Planetáriu Most začíná od 15:00 hodin. Navazuje na něj populárně naučný pořad

o hvězdné obloze pro dospělé a děti od 12 let Perly jarních nocí, od 16:30 hodin.

5. 5. - Kytice - II. Premiéra. Erbenova Kytice patří k pokladům české literatury. Svými náladami lyrickými i melancholickými se stala inspirací pro vznik nového tanečního divadla. Tančí 10 tanečnic Pražského komorního baletu. Městské divadlo v Mostě, od 18:00 hodin. Vstupné 200 Kč, senioři a studenti 150 Kč.

6. 5. - Trénování paměti. Příklady efektivního trénování mozku a procvičení paměti nabídne Evelina Dvořáková. Kinosál Městské knihovny Most, od 17:00 hodin.

7. 5. - Noc věží a rozhleden. Večerní prohlídka Jirkovské věže a Muzea Jirků, od 19 do 22 hodin. Ve 20:00 hodin před věží koncert Blues Up7. Vstupné 30 Kč.

8. 5. - Vesmírný recykult. Planetárium se účastní rodinného festivalu RECYKULT a nabídne hodiny otevřených dveří i plnohodnotná promítání, od 11:00 do 17:00 hodin.

9. 5. - Přírodovědné vycházky: Okolo mosteckého koridoru. 40 let od dokončení tzv. mosteckého koridoru - unikátní dopravně-inženýrské stavby, která nemá na světě obdoby. Průvodce: J. Seťvák. Doporučujeme pevnou obuv a mince na jízdenku. Sraz v 16:00 hodin před Oblastním muzeem v Mostě.

11. 5. - Den pro celou rodinu s městskou policií. Hry, soutěže, divadelní vstupy, koloběžky, odrážedla, bezpečnost silničního provozu, kynologická ukáзка, simulace dopravní nehody apod. Vstup zdarma. Od 13 do 16 hodin na dětském dopravním hřišti v ulici Zdeňka Fibicha (za Neprakta klubem).

11. a 12. 5. - Mezinárodní výstava koček. Tradiční výstava mnoha plemen koček a doprovodný prodej chovatelských potřeb. V mosteckém

kulturním domě Repre. Vstupné děti 30 Kč, dospělí 60 Kč, rodné (2+2) 160 Kč.

13. 5. - Galavečer Tanečního studia K. Hlaváčikové - Dárek pro maminku. Slavnostní večer ke Dni matek. Choreografie v podání mistrů světa. Městské divadlo v Mostě, od 17:30 hodin, vstupné 200 Kč.

15. 5. - Promenádní koncert. S jarem se na mostecké 1. náměstí vrací i tradice pravidelných promenádních koncertů.

15. 5. - „Klubová setkání“ - Beseda s Martinem Ručinským. Redaktor zpravodajství Českého rozhlasu Jan Beneš si bude tentokrát povídat nejen o hokeji s Martinem Ručinským, držitelem dvou olympijských medailí (zlata z Nagana 1998 a bronzu z Turína 2006), tři zlatých medailí z mistrovství světa (1999, 2001 a 2005) a držitelem titulu mistra české extraligy ze sezony 2014/2015, po které ukončil aktivní sportovní kariéru. Začátek od 19:00 hodin v Café Baru Citadela, vstupné 50 Kč.

16. 5. - Přírodovědné vycházky: Kopistská výsypka. Průvodci na akci, kterou pořádá oblastní muzeum, budou P. Krásenský (entomologie), J. Bažant (ornitologie). Sraz v 16:30 hodin naproti tramvajové zastávce Most - rozcestí Kopisty.

16. 5. - 75 let od 1. velké závoje v Záluží. Beseda s historikem a publicistou Martinem Veselým a badatelí a historikem Edvardem Benešem a Karlem Novákem. Doprovázeno dobovými fotografiemi, dokumenty a archivními materiály. Kinosál Městské knihovny v Mostě, od 17:00 hodin.

16. 5. - Macbeth. Tragédie svědomí. Drama o touze po moci a zhoubném pokušení mít ještě více, než máme, i když máme dost. Městské divadlo v Mostě, od 19:00 hodin. Vstupné 170 a 190 Kč.

18. 5. - Setkání obyvatel zaniklých obcí. Po roce se na zámecké louce na Červeném Hrádku sejdou rodáci ze zaniklých obcí Mostecká a Chomutovska. K poslechu hraje Malá muzika O. Vávry. Začátek v 15:00 hodin.

18. 5. - Zahájení letní sezony ve sportovním areálu Strupčice. Odemykat tentokrát bude Tomáš Krulich, kytarista skupiny Kabát. Bohatý program od 18:30 hodin, vstupné 150 Kč.

18. 5. - LACO DECZI & CELULA NEW YORK. Trumpetista, skladatel, kapelník a amatérský malíř Laco Deczi odešel v roce 1962 z Bratislavy do Prahy, odkud emigroval v roce 1985. Po několika měsících strávených v Západním Německu nakonec definitivně zakotvil ve Spojených státech, kde založil a je dodnes frontmanem kapely Celula New York. Od roku 1990 jezdí dvakrát do roka turné po České republice a Slovensku, výjimkou nejsou ani zastávky v Polsku, Rakousku, Německu. Do litvínovského klubu Ponorka se vrací více než po roce. Začátek ve 21:00 hodin.

19. 5. - Živá zahrada. Den plný zábavy nejen pro děti na zámku v Korozlukách, od 10 do 17 hodin.

19. 5. - Stará Sešlost na Benediktu. Country čaje nejen pro seniory. Benedikt Most, od 15:30 hodin.

19. 5. - Prezentace neziskových organizací. Kulturní program pro celou rodinu připravuje Zálesák Most. Letní scéna areálu Benedikt, od 16:00 do 18:00 hodin.

21. 5. - Slavnostní zahájení výstavy „BEZ TATÍČKA“ - Pomníky Velké války 1914 - 1918 v Ústeckém kraji. Výstava přiblíží okolnosti vzniku pomníků Velké války, zmapuje jejich fondy a prezentuje segmenty umělecky nejzdařilejších pomníků na území Ústeckého kraje. Oblastní muzeum v Mostě, od 17:00 hodin.

21. 5. - Uršula Kluková s písničkami Pepy Štrosse. Zábavný večer plný vtipných historek doplněný písničkami Pepy Štrosse. Jirkovské divadlo, od 19:00 hodin. Vstupné 100 Kč.

23. 5. - Slavnostní zahájení výstavy fotografií „Hlubinný důl“ Petra Havlíka. Výstava černobílých fotografií zachycuje posledních deset let existence dolu Centrum v Dolním Jiřetíně. Podzemní výstavní prostory kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, od 17:00 hodin.

24. 5. - Eva Vargo. Rodačka z Litvínova, zpěvačka a písničkářka, cestovatelka a religionistka se zálibou v sakrálním umění, jež nalezla svůj druhý domov v indických končinách, zahraje v Café Baru v Citadele. Začátek v 19:00 hodin, vstupné 90 Kč.

25. 5. - Komentovaná procházka městem. Vyráží se od kulturního a informačního centra města Přelouč v 15:00 hodin, zdarma.

Do 25. 5. - Beatová a rocková hudba na Přeloučsku v letech 1964 - 1989. Výstava v přednáškovém sále Kulturního a informačního centra města Přelouč. Zdarma.

26. 5. - PENZION PONORKA. Děj komedie nás zavede na jih Francie, kde ve vile na pobřeží tráví léto filmový režisér se svou milenkou, jejíž manžel je věčně nepřítomný kapitán ponorky. Účinkuje Docela velké divadlo Litvínov. Hrají: Lukáš Vaculík, Jan Révai, Roman Štolpa, A. Traganová, L. Lavičková, J. Galinová a další. Kino Přelouč, od 19:00 hodin, vstupné 280 Kč.

1. 6. - Den dětí v Přelouči. Kouzelnické vystoupení, filmové představení. Kino Přelouč, od 14:00 hodin, zdarma.

POMŮCKA: KAK, KARYATIDA, KLOUN, KNUŽ, KY, LAJNA, LAPLATA, RAVEL, ROKS, SMIS	INIC. HERECKÝ KOŘINKOVÉ	ZNAČKA PUNČOCH	AUTOMAT	KÓD LET. SPOL. AIR MALTA	URÁŽLIVÉ SMĚLE	ARZE	ZÁVĚSNÉ KRÍDLO	OZNAŽENÍ LETADEL NAMIBIE	PRAŽSKÝ VÝROBCE MODELŮ VLAKŮ	SEKNUTÍ	BAHENNÍ PTAK	ANGL. FILM (M. LEIGH)	ITAL. PŘEKLAD BIBLE	ĐÁBEL (ZAST.)
PODNIK V LEVICÍCH					SPZ ANSBACH (NĚMECKO)									
OŠIDNOST										PŘÍBUZNÁ				
										SPZ LANDSHUT (NĚMECKO)				
	NĚM. PŘEDLOŽKA			MPZ NIGÉRIE				LÍZÁNÍM SETŘÍT						
	ZNÁMKOVÝ PŘETISK			ČÁST ČLUNU, PĽAVIDLÁ				PANNA						
POLSKÉ SIDLO					UŽOVKA				HUSARSKÝ KABÁTEC					
					VÝROBCE BRÝLÍ				KUPÓN					
DRUH ENERGIE						VHODNĚJI				DOMÁCKY OTAKAR				
						ČELEDÍN (ZAST.)				RÍMSKÝCH 552				
	DÁNSKÁ STOPA	Tajenka 2											PRAMÁTI	MAĽARSKÉ SIDLO
		KÓD JAZYKA ISLANDŠTINY												
ŠIBAL									AUTOMATICKÁ STŘELNÁ ZBRANĚ					
SPZ OLOMOUCE			JEDNOTKA JASU						BÁJNÝ STARORECKÝ PASTÝŘ				KÓD Vatikánu	
			CELKEM						AMTICKÁ SOCHA V PODOBĚ ŽENY				ZMÁHAT	
SNÍŽENÝ TÓN				KAZAŽSKÉ JEZERO						LENOCHOD TRÍPRSTÝ			EBULICE	
				BĚLORUSKÉ MĚSTO						PŘEDLOŽKA			NÁŠ MALÍŘ	
	ZKR. ABVOLTU	ZN. PROMĚTHIA			MODEL HONDY									VINĚTA
		JIHOAMERICKÁ ŘEKA			DRUH KRÍŽOVKY									RÍMSKY 501
LOJZA								ROZHL. SPOL. ETIOPIE						
								KREST. JMĚNO BÁSNÍKA HAMSUNA						
NÁKLADNÍ AUTOMOBILY										HLAS ČEJKY				
										NEKONZUMOVAL TEKUTINU				
	Tajenka 2													SOKOLSKÁ SLAVNOST
	ČESKÝ ARCHITEKT													
INIC. LUKAVSKÉHO			ČESKÝ GEOLOG										BONBON	
			SLOVEN. ČÍSLOVKA										INIC. NOSITELE NC ZA LĚK. Z ROKU 1977	
ANGL. JÍST				ŠPÁS										
				SÍDLO V BELGIÍ										
ČLEN VESLAŘSKÉ POSÁDKY								DEN (Z LAT.)					PLANETKA ČÍSLO 111	
FRANCOUZSKÉ OZNAČENÍ VLNY								ŘECKÁ PÍSMENA A					NĚM. ČIN	

Jarní pranostika: Půst - hledat sluky se... (1. část tajenky) kýchavnou - určitě již přilétnou, o družebné - nejvíce jich je, na smrtelnou - ještě tu jsou, na květnou - houhouhou... (2. část tajenky) neděli - přestaň honit, to už sedí. Správné znění tajenky z březnového čísla DN: Tomáš Baťa: „Když jsem měl 20 let, mysl jsem si, že můj otec je idiot. Když jsem měl 30 let, občas jsem si myslel, že má docela pravdu. Když mi bylo 40 let, tak jsem si myslel, že to byl celkem moudrý chlap. A když jsem měl 50 let, řekl jsem si: kdyby tu tak byl a poradil mi.“ Výhru získávají: Jaroslav Bláha, Coal Services; Iveta Zachariášová, Most; Stanislav Rychtář, přestavby. Vyluštěnou tajenku můžete zaslat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Rezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@7group.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 8. dubna oslavil 55. narozeniny bezpečnostní technik Coal Services Ing. Petr Unger. Do dalších let přejí mnoho štěstí, zdraví a pracovních úspěchů kolegové z Coal Services a Severní energetické.

Dne 12. května oslaví 60. narozeniny pan Roman Robek, vedoucí směny na Úpravně uhlí v Komořanech. Hodně štěstí, zdraví a elánu do dalších let přejí kolegové ze 3. směny.

VZPOMÍNKA

Dne 1. 5. 2019 by oslavil 62. narozeniny pan František Doubrava, zaměstnanec Kolejové dopravy. S láskou a úctou vzpomínají družka Naďa s rodinou, bratr Zdeněk s rodinou a ostatní příbuzní. Kdo jste ho znali, vzpomeňte společně s námi.

Staré dámy věnují péči do poslední chvíle

Poslední skrývkový velkostroj KU800/K75 v lokalitě Československá armáda Severní energetické se pomalu chystá na odpočinek. Více podrobností o tomto stroji se dočtete uvnitř čísla. Na loučení se připravuje i osádka velkostroje, která se starala o jeho spolehlivý provoz. Na místě jsme zastihli některé její členy při jejich typické činnosti.

Symbolické rozloučení s posledním skrývkovým velkostrojem v lomu ČSA se konalo 19. dubna v mostecké restauraci Sever, kde se sešli současní i bývalí kolegové, kteří s touhle „starou dámou“ strávili část života.

Hlídat se musí i veškerý chod v útrobách rypadla, tedy například hydraulika, kterou kontroluje zástupce řidiče velkostroje Petr Blum.

Bagrák Martin Pomykal řídí velkostroj KU800/75.

V kabině klapkaře jsme zastihli Václava Růžičku. O letošním sedmdesátníkovi jeho kolegové tvrdí, že po hnědém uhlí je druhým nejstarším v lomu ČSA.

I když se téměř pět tisíc tun těžký stroj chystá na odpočinek, dokud těží, je třeba ho udržovat v chodu a pravidelně kontrolovat. To je práce pro Jana Chejnu, vedoucího řidiče velkostroje neboli brigádyra.

Účastníci rozloučení se skrývkou a „starou dámou“ v mostecké restauraci Sever. Foto: 5x (pim)